

Minimální preventivní program na školní rok 2022/2023

1. Charakteristika školy

Vychází z metodického pokynu MŠMT - *Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních (Čj.:21291 /2010-28)*, který do prevence rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zařazuje sociálně-patologické jevy, např. návykové látky, kriminalitu, gambling, záškoláctví, šikanu, rasismus aj.

Je přizpůsoben specifikám naší základní školy. Budova školy plně zajišťuje podmínky jak pro vzdělávací činnost, tak i pro sportovní i kulturní vyžití žáků. Z hlediska budování pozitivních vztahů mezi učiteli, žáky a rodiči má předpoklady ideální „venkovské“ školy s rodinnou atmosférou k bližší vzájemné spolupráci. Poloha školy v Národním parku Šumava a sportovní zázemí školy je garancí větších možností volnočasových aktivit žáků. Dlouhodobým záměrem školy je vedení žáků k pochopení historie na českoněmeckém pomezí, k uctívání lidových zvyků a tradic, k ochraně přírody a k aktivnímu životu školy. Spolupráce se školou v italském Aldenu, a stejně tak i soužití s občany jiných národností, připravují žáky na život v multikulturní společnosti. Z důvodu bezpečnosti a prevence je zajištěn dohled nad žáky na všech rizikových místech v prostorách objektu i v přilehlém okolí školy po dobu školního vyučování. Žáci mají možnost využívat odborné pomoci školního metodika prevence Mgr. Lucie Kulhánkové a výchovné poradkyně Mgr. Evy Hladíkové nebo kteréhokoliv pedagogického pracovníka, k němuž mají důvěru.

2. Vnitřní zdroje podpory

Minimální preventivní program (MPP) Základní školy Karla Klostermanna v Železné Rudě je určen pro žáky, učitele a rodiče žáků za podpory odborníků v oblasti prevence, kteří se budou podílet na jeho realizaci. Přímou ve škole se lze obrátit na metodičku prevence, výchovnou poradkyni, na pana ředitele... Na nástěnce vedle sborovny jsou k dispozici informační materiály, důležitá telefonní čísla a kontakty. Své problémy mohou žáci sdílet také pomocí schránky důvěry u vchodu do hlavní části budovy. Riziková témata jsou taktéž začleňována do výuky.

3. Vnější zdroje podpory

Naše škola také úzce spolupracuje s řadou odborníků z oblasti prevence. Např. PPP Plzeň- pracoviště Klatovy, pracovníci Městské policie Železná Ruda, zdravotnické organizace, např. Národní iniciativa pro život, dětská lékařka, OSPOD a další vybrané organizace a instituce zajišťující preventivní programy pro školní kolektivy.).

4. Hlavní cíle

a) dlouhodobé cíle

1. Ve spolupráci s rodiči a odbornými institucemi formovat žákovu osobnost, která je s ohledem na svůj věk schopna orientovat se v **problematice návykových látek**, poskytnout žákům co nejvíce informací o drogové problematice, o problematice spojené s užíváním alkoholu a se škodlivými následky kouření.

- věnovat se nadále tomuto tématu v hodinách prvouky, vlastivědy, výchovy ke zdraví, občanské výchovy, přírodopisu, výtvarné výchovy apod.

- zajistit programy k tomuto tématu z nabídky odborných institucí

- evidovat případný výskyt návykových látek, vyvodit opatření. (Pozn. Pedagogičtí pracovníci byli seznámeni s tím, že nesmějí sami žáka testovat.)

2. Vychovávat žáky k odpovědnosti za **zdraví** své i ostatních:

a) podporovat pocit spokojenosti a **bezpečnosti** na půdě školy i mimo ni, zejména prevencí nebo bojem proti fyzické a psychické šikaně, a vytvářet tak příjemné **klima školy**.

- od srpna 2013 platí nový metodický pokyn MŠMT k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních (č.j. MSMT-2294/2013-1), který je uložen v dokumentaci ředitele školy

- učitelé se s tímto pokynem seznámili a zařadili problematiku šikany do vhodných témat ve výuce. Budou se těmto tématům věnovat nadále i v letošním školním roce.

- vzhledem k stále častějšímu užívání informačních technologií nejen ve výuce, ale i v domácím prostředí (díky online výuce v době pandemie covidu 19), je v letošním roce nutné se nadále věnovat tématu **kyberšikany a kyberkriminality**.

- učitelé dbají na sblížení třídního kolektivu ve škole i mimo školu, vykonávají smysluplný pedagogický dozor o přestávkách, všímají si zejména „krizových“ prostor ve školní budově

- rodiče jsou na třídních schůzkách seznámeni se školním programem šikanování a s informačním letákem (se signály šikany, výchovnými opatřeními, nebezpečím kyberšikany apod.)

b) vést žáky k **správné životosprávě**

- problematice věnovat pozornost v rámci VkZ, Ov, PŘ

- všimnout si stravovacích návyků o přestávkách a ve školní jídelně

- ŠMP vybere vhodné programy, besedy, videoklipy, odb. literaturu (anorexie, bulimie)

- spolupráce s dětskou lékařkou

c) seznámit žáky s **1.pomocí při úrazech**

3. Budovat „bezpečnou“ třídu (z hlediska šikany, vrstevnických skupin, rizikového chování, zvláště pak záškoláctví a krádeže, ochrany osobního i školního majetku).

- netolerovat podezřelé omluvenky u žáků se sklonem k záškoláctví (kontakt s rodiči, s policií, se sociálním odborem péče o dítě apod.)

4. Zaměřit se na aktuální multimediální negativní jevy, zejména na kyberšikanu a gambling. Učit žáky pravidlům chování na internetu a seznámit je s problematikou sociálních sítí tak, aby si uvědomili, jak snadno jsou veškerá zadaná data zneužitelná a že je třeba osobní data chránit.

- vyučující informatiky a ostatní pdg. pracovníci vedou žáky k tomu, aby rozeznali hranici sdělování osobních dat kamarádovi nebo přes sociální sítě

-ŠMP zajistí programy k této problematice

5. Naučit žáky pravidlům soužití v multikulturní společnosti, zbavit je rasové nenávisti a intolerance

- témata probíraná v rámci ŠVP

- třídnické hodiny

- program Výuka Šumavou (historické hledisko)

- besedy s danou problematikou

6. Nabídnout žákům netradiční aktivity v rámci výuky a zájmové činnosti mimo školu, aby smysluplně nakládali se svým volným časem, sblížili se se svými vrstevníky. Aktivitami přispívat ke zdravému životnímu stylu a harmonické rovnováze tělesných a duševních funkcí.

- v rámci volnočasových aktivit sblížit žáky

- nabídka kroužků na začátku šk.r., aktivity v průběhu celého šk. r., např. společné exkurze aj.

7. Naslouchat zdánlivě malicherným problémům, typickým pro mladší a starší školní věk, a otevřeně se žáky hovořit i na neformální úrovni.

- besedy v hodinách na odpovídající témata

- rozhovory se žáky i rodiči na neformální úrovni, ale s profesionálním přístupem (ŠMP + ostatní vyučující)

8. Vést žáky ke zvládnutí základních sociálních dovedností, zejména ke slušné komunikaci, ke správnému rozhodování v netypických, ale i v běžných každodenních situacích, k dodržování osobní i duševní hygieny.

- využívat témata v hodinách všech předmětů (komunikace, rozhodování, ochrana člověka v krizových situacích, dopravní výchově apod.)

- všimnout si projevů žáků ve školním prostředí mimo výuku a mimo školu

9. Informovat žáky a jejich zákonné zástupce o možnostech odborné pomoci v rámci regionu a taktním jednáním je přimět o svých problémech hovořit.

-informativní schůzky rodičů (1.třída, třídní schůzky, spolupráce s Unií rodičů)

-seznámit žáky s kompetentními osobami v oblasti prevence na škole a s možnostmi odborné pomoci (např. Linkou bezpečí 116 111 apod.)

10. Zapojit do preventivního programu MŠ, rodiče, všechny pracovníky školy a co nejvíce spolupracujících subjektů.

- informace pro rodiče prostřednictvím třídních schůzek a webových stránek školy (viz předcházející body)

- příprava a výběr vhodných odborných programů dle roční nabídky, opakování realizace programů ověřených (např. přednášky Národní iniciativy pro život, spolupráce s městskou policií a mluvčí policie ČR paní Ladmanovou, návštěva Terezína,)

-spolupráce s vybranými organizacemi, se zdravotnickými institucemi (NIŽ), s Městskou policií, s PPP Klatovy, s Kapezet Plzeň, s oblastním metodikem prevence

b) střednědobé cíle

- celoroční projekty zaměřené na upevnování vztahů mezi žáky, zapojování rodin do života školy

- průběžné sledování konkrétních podmínek a situace ve škole či školském zařízení z hlediska rizik výskytu rizikového chování a uplatňování různých forem a metod umožňujících včasné zachycení ohrožených dětí a mladistvých.

- diferencované uplatňování preventivních aktivit a programů speciálně zaměřených na jednotlivé rizikové skupiny dětí a mládeže.

c) krátkodobé cíle

- dodržovat pravidelné třídnické hodiny

- vybírat programy s danou tematikou

- zařazovat výše uvedená témata do výuky

- provádět monitoring v jednotlivých třídách (třídní učitelé)

plánované programy a akce:

datum	název	třída	lektoři, organiz.
26.9.2023	Jak se stát dobrým kamarádem	4.	Hope4kids/Etické dílny
30.9. 2023	Minus na plus s Amosem	7.,8.	Hope4kids/Etické dílny
říjen	Kouření	2. stupeň	Š. Velkoborský
15.3. 2023	Moje cesta na svět Nečekané těhotenství – 1. část	3. 9.	NIŽ
16.3.2023	Dobrodružství dospívání Nečekané těhotenství – 2.část	5. 9.	NIŽ

5. Přílohy

a) školní program proti šikanování

b) prevence školní neúspěšnosti

6. Hodnocení MPP 2021/2022

V úvodu tohoto školního roku, jsme se zaměřili hlavně na bezpečný návrat do prezenční výuky po pandemii covidu-19. Během prvních měsíců bylo třeba dodržovat přísná hygienická opatření, včetně testování žáků a kombinování výuky online s prezenční, pokud byla některá třída v karanténě. Učitelé poskytovali žákům maximální podporu a pomoc formou doučování a konzultací. V březnu díky válečnému konfliktu, k nám začali přicházet žáci z Ukrajiny. Bylo třeba je začlenit do výuky a do kolektivů jednotlivých tříd. Vše doposud probíhá téměř bez problémů. Co je třeba řešit, je různá úroveň znalostí a neznalost českého jazyka. Zde se velmi osvědčili, jak samotní pedagogové, tak hlavně asistentky pedagoga, kteří se dětem nadprůměrně věnovali a věnují i nadále.

Řešené problémy:

1. náznaky šikany (hlavně slovní) – 1. i 2. stupeň – řešeno hned na počátku – pomohla domluva s žákem, popřípadě s rodiči

2. urážlivé příspěvky v internetovém prostředí – poučení o kyberšikaně, PČR – přednáška kyberšikana a trestní odpovědnost 8.,9. třída
3. užívání nacistických symbolů – 6. třída – vysvětleno, probráno z historického i současného hlediska – již se neopakovalo
4. nadměrná absence - řešeno s rodiči, zatím zlepšení

Problémy byly řešeny zavčas a ve většině případů se situace vylepšila. Problémy ve třídách byly řešeny ve spolupráci VP, ŠMP, ředitelem školy, TU a rodiči.

Zápis do ZŠ a MŠ proběhl v řádném termínu.

Uskutečněné programy:

1. PČR – kyberšikana, trestní odpovědnost (9.)
Moje cesta do školy (3., 4.)
2. V síti – streamový pořad
3. NIŽ – 3.,5.,9.
4. účast na projektu Desatero prevence PRESAFE z.s. (2. stupeň)
5. Paměť národa 9.
6. 2 denní exkurze do Terezína 8.,9.
7. pomalu se zase obnovily aktivity napomáhající stmelování dětí jako např. Vánoční a Velikonoční dílna, aktivní dny v přírodě např. vodácko-turistické soustředění, přírodovědná soutěž NP Šumava apod.
8. Všech pět pohromadě – podpora duševního zdraví žáků - dlouhodobý projekt zabývající se snižováním rizika rozvoje psychologických obtíží
9. Přehled témat primární prevence probíraných v jednotlivých třídách je k dispozici u výchovné poradkyně

V Železně Rudě 13.9. 2022

Mgr. Lucie Kulhánková